

ПОВНИЙ ЗМІСТ

Про автора	12
Вступ	13
Розділ I. Фундамент	15
Глава 1. Становлення діагнозу	17
Криза класичної психіатрії кінця XIX — початку XX ст.	17
Перегляд принципів концептуалізації межового стану	20
Адольф Стерн і метафора “психічної кровотечі”	22
Порушення внутрішньої організації: внесок Роберта Найта	26
Перехід від теоретичних засад до емпіричних досліджень	29
Отто Кернберг і структурна революція	31
Джон Гандерсон і битва за опис діагнозу в DSM-III	35
Глава 2. Анатомія стигми	38
МРО як соціальний ярлик і механізм відчуження	38
Матеріальні наслідки стигми: обмеження доступу до високотехнологічної допомоги	41
Гендерна упередженість: загальносоціальні уявлення про жіночність	45
Соціокультурні виклики: психіка в епоху “нестабільної сучасності”	48
Образ МРО в інформаційному просторі: поширені міфи та цифрова стигматизація	51
Глава 3. Феноменологія порожнечі	55
Психічна амнезія та феномен хронічного спустошення	55
Дезорганізація часового та просторового континууму	58
Я-шкіра та надпроникність	61
Онтологічний фундамент стосунків: “інший” як чинник існування	64

Розділ II. Нейробиологія	69
Глава 4. Анатомія емоційного мозку	71
Лімбічна система й дисфункція системи гальмування	71
Емоційне захоплення: нейрофізіологія афекту	74
Гіпокамп і порушення контекстуалізації досвіду	78
Глава 5. Нейрохімія імпульсивності	82
Серотонінергічна дисфункція: дефіцит гальмівної регуляції поведінки	82
Дисфункція серотонінових рецепторів і фармакорезистентність	85
Дофамінова петля: дефіцит винагороди та пошук нового	88
Ендогенна опіїдна система: самопошкодження та знеболання	91
Дисбаланс збудження та гальмування	94
Окситоцин і вазопресин: недовіра на молекулярному рівні	98
Глава 6. Спадковість і середовище	102
Популяційна генетика та дослідження близнюків	102
Епігенетичне програмування: травма та структура ДНК	106
Взаємодія генотипу та середовища: модель “вразливість — стрес” і феномен резистентності	109
Гіпотеза диференціальної сприйнятливості	113
Розділ III. Витоки	117
Глава 7. Виникнення прив’язаності	119
Дезорганізована прив’язаність і страх, що паралізує	119
Порушення механізмів віддзеркалення та інтроєкція чужорідного “я”	122
Феномен “мертвої матері” та експеримент “Кам’яне обличчя”	125
Спадковість травми: феномен “привидів у дитячій кімнаті”	128

Глава 8. Оточення, що інвалідує	133
Біологічна вразливість та сутність емоційної інвалідації	133
Механізми заперечення реальності та виховний газлайтинг	137
Транзакційна модель: пастка випадкового підкріплення	140
Відлуння інвалідації: алекситимія та дифузна ідентичність	144
Глава 9. Травма та структурна дисоціація особистості	148
Поділ особистості на зовнішньо нормальну та емоційну частини	148
Фобія ментальних дій та внутрішня боротьба частин	151
Тіло пам’ятає все: соматична дисоціація та біологія травми	154
Континуум структурної дисоціації: місце МРО в ієрархії травматичних розладів	158
Розділ IV. Симптоматика	163
Глава 10. Емоційна дисрегуляція	165
Механізм розвитку афективного шторму та період рефрактерності	165
Емоційне обґрунтування: когнітивна помилка	168
Спіраль афекту: сором, гнів і модуляція почуттів	172
Дефіцит когнітивного гальмування: послаблення контролю та емоційна інертність	175
Глава 11. Дезінтеграція реальності	179
Мікропсихотичні епізоди: феномен “межового божевілля”	179
Параноїдна ідеація: світ як ворожа система та крах довіри	182
Психічне оніміння, деперсоналізація та дереалізація	186
Глава 12. Дисфункціональні копінг-стратегії	190
Динаміка нестримних дій та модель UPPS-P	190
Несуїцидальне самопошкодження: невербальне спілкування із собою	193
Адикції та ризикована поведінка: дофамінова стимуляція як спосіб заповнити порожнечу	197

Розділ V. Стосунки та соціум	201
Глава 13. Професійна дезадаптація	203
Механізми побудови ієрархічних стосунків	203
Швидке вигорання: алоstaticне навантаження	207
Самосаботаж досягнень: навмисний програш як форма захисту ідентичності	210
Глава 14. Соціальне середовище як тригер	215
Сенсорний тиск та екологія афекту в урбаністичному середовищі	215
Анонімність як тригер деперсоналізації та криза соціального визнання	218
Нав'язування почуття сорому та маніпуляція почуттями в інтернеті	222
Глава 15. Міжособистісна ефективність	226
Реконструкція довіри: від виживання до присутності	226
Облаштування екологічної ніші: власне місце у світі	230
Інтеграція фрагментованого досвіду: індивідуальний підхід	233
Розділ VI. Диференційна діагностика	237
Глава 16. Розмежування патернів	239
Феноменологія емоційних коливань	239
Природа піднесення: ейфорія та ідеалізація	242
Депресія чи нудьга: порожнеча й меланхолія	246
Психотична симптоматика й реальність: параноя та марення	249
Коморбідність: відразу кілька спектрів	252
Глава 17. Комплексна травма та межова структура особистості	257
Виникнення станів і ядро ідентичності	257
Стратегії виживання та дефіцит автономії: уникнення за комплексного ПТСР та пошук злиття за МРО	261
Дисоціація та тілесна пам'ять: соматичні флешбеки за емоційної дисрегуляції	265

Глава 18. Спектр нейровідмінностей МРО	269
Динаміка імпульсу: дефіцит виконавчих функцій та афективна лабільність	269
Заблокований потенціал: виконавчі функції за умов емоційного перевантаження	273
Соціальна мімікрія та сенсорне перевантаження за РАС та МРО	277
Потрійна вразливість: коморбідність СДУГ, РАС та МРО	280
Глава 19. Спектр розладів кластера В	285
Грандіозність проти нікчемності: диференціація межової та нарцисичної структур особистості	285
Імпульсивна лють і нарцисична помста: функції агресії в розладах кластера В	289
Афект чи холодний розрахунок: диференціація МРО та антисоціального розладу особистості	292
Коморбідність і деструктивний нарцисизм: резонанс симптомів кластера В	295
Розділ VII. Терапія	301
Глава 20. Діалектична поведінкова терапія	303
Філософські та теоретичні засади ДПТ у терапії МРО	303
Структура ДПТ та робота з симптомами МРО	306
Діалектичний підхід до розв’язання конфліктів та подолання поведінки самопошкодження	309
Роль терапевта та кваліфікована допомога	312
Глава 21. Трансфер-фокусована психотерапія	316
Теоретичні засади	316
Проекція внутрішніх діад та динамічна зміна ролей	319
Методи інтеграції діад	323
Перехід до цілісного сприйняття реальності	326

Глава 22. Терапія менталізації	330
Концепція менталізації та теорія прив'язаності	330
Режими доменталізаційного мислення	333
Методи відновлення менталізації	337
Глава 23. Схема-терапія	341
Теоретичні засади схема-терапії	341
Режими та динаміка особистості	346
Діагностика та концептуалізація випадку	350
Терапевтичні техніки та стратегія змін	354
Розділ VIII. Життєві перспективи	359
Глава 24. Комплексна підтримка	361
Фармакотерапія: сфера застосування та клінічна доцільність	361
Соматична регуляція: сон, харчування та фізична активність	365
Системна робота з сім'єю: від вразливості до самопідтримки	369
Глава 25. Професійна та соціальна інтеграція	374
Роль професійної діяльності в соціальній інтеграції	374
Ремісія та одужання: ознаки сталої якості життя	377
Профілактика рецидивів та керування стресом у довгостроковій перспективі	381
Життя, яке варте того, щоб його прожити: пошук сенсів і цінностей	384